

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Namaste alla faddrar, sponsorer och medlemmar!

Klimatförändringen ger sig till känna såväl här hemma i Sverige som i Nepal. Den här tiden på året är en viktig tid för alla bönder i båda länderna. Om det inte regnar blir det ingen skörd i Sverige och inget ris kan planteras i Nepal. Monsunen har inte kommit igång i Nepal nu när riset ska i marken och i Sverige är bönderna oroliga för en dålig skörd p g a torkan. Men den stora skillnaden är att vi i Sverige kommer att klara av en sämre skörd – ännu högre matkostnader förstås - medan Nepals befolkning drabbas hårt om risskörden slår fel. Kan man inte skörda sitt eget ris har man inte mat till familjen och att köpa ris är inget alternativ för många familjer då deras ekonomi redan är hårt pressad.

Vi hoppas på regn i såväl Nepal som i Sverige – och att det kommer snart

I detta nyhetsbrev kan du läsa två artiklar av Mikael Persson, som besökte Nepal i början av året. Mikael har rest i Nepal sedan 1980-talet och är mycket insatt i Nepal historia, kultur, religion och sociala förhållanden. Han har skrivit 3 olika guideböcker om Nepal – den senaste skrevs innan jordbävningen 2015 och det finns fortfarande ett par stycken kvar i Tuki Nepals arkiv om någon är intresserad av att köpa den för 125:-. Skriv i så fall till info@tukinepal.org och beställ.

En rapport från tandläkarcampen i mars och också från det projekt som vi genomförde efter campen för att ge de elever med stora tandproblem hjälp på en tandläkarklinik.

Ha en trevlig sommar med regn och tid för läsning!

www.facebook.com/tukinepal

info@tukinepal.org

<http://www.tukinepal.org/>

Tel: 0708-48 69 95

Projekt tandläkare i Jyamrung

I mars månad besökte återigen det nepalesiska team av tandläkare som vi samarbetat med sedan 2014, skolorna i Jyamrung och Sukora.

Totalt undersöktes 166 personer (de allra flesta barn och ungdomar) under 2 dagar av 4 tandläkare och en tandhygienist. 45 av patienterna behövde någon form av behandling – utdragning av tänder och lagningar av enklare karies.

Men den kanske allra viktigast delen av tandprojektet är att tandläkarna borstar tänderna tillsammans med barnen och informerar såväl barn, lärare och föräldrar om hur viktigt det är att man tar väl hand om sina tänder och undviker socker. Intresset för denna information var stort och tandläkarna upplevde att byborna var mycket tacksamma för den årliga tandläkarcampen och de menar också att skolbarnens tandhälsa har klart förbättrats under de år man besökt de båda skolorna. "Det är synd att den tandhygienist som arbetade på sjukstugan förut, inte finns kvar och kan kontinuerligt jobba med skolbarnens tandhälsa", tycker tandläkare Bebina Shrestha som varit med i projektet sedan 2015. "Utbilda en ny tandhygienist och anställ på sjukstugan," säger hon.

Vid undersökningarna av skoleleverna hittade man 21 barn/ ungdomar som behövde behandling på en välutrustad klinik där borr, röntgen och andra avancerade verktyg finns till hands.

Under april – maj skickades dessa 21 elever iväg med bussen till distriktshuvudstaden Dhading, där en tandläkarklinik åtagit sig att behandla barnen. Föräldrarna var först mycket tveksamma till detta, men då de förstod att Tuki Nepal skulle stå för alla kostnader i samband med tandresan, kunde alla utom två barn besöka kliniken och få behandling. Det handlade främst om allvarig karies i de permanenta tänderna, allvarligt felställda tänder som gjorde det svårt att tugga ordentligt samt några andra gomproblem.

För de allra flesta räckte det med ett besök medan 4 av ungdomarna behövde behandlas mer än en gång. Men nu har ingen av dessa 21 barn/ungdomar tandvärk längre, de har fått förhållningsregler kring hur de ska sköta sina tänder för att slippa fler besök och har dessutom fått en inblick i hur en tandklinik ser ut och fungerar.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Inte helt oväntat vill flera av dessa elever nu bli tandläkare när de blir stora.

Tuki Nepal prioriterar tandläkarprojektet högt och kommer att försöka utveckla det framöver.

Vi är oerhört glada över de nepalesiska tandläkare som år efter år tar ledigt från sitt vanliga arbete för att åka till Jyamrung och ta hand om skolbarnens tänder.

Tack alla ni som hjälper oss att fortsätta detta projekt genom era bidrag. Vi hoppas kunna hitta fler sponsorer som Växjö Rotaryklubb och Leon Anderssons tandläkarmottagning, som i år finansierade nästan hela utflykten till tandklinikerna i Dhading.

Lite nervöst var det nog i väntrummet utanför kliniken

Projekt AMBULANS till Jyamrung inställt och avslutat

Inför julen 2021 samlade Tuki Nepals julinsamling in pengar till en ambulans till sjukstugan i Jyamrung. Tack vare en större donation fick vi ihop det belopp som behövdes – men sedan processen med att köpa in ambulansen påbörjades i januari 2022 har det mesta gått snett. Det började med att Nepals regering drog in tillståndet för NGO:s att köpa en ambulans utan moms och eftersom momsens är halva kostnaden för bilar i Nepal stod vi inför beslutet att antingen låta någon av de andra sjukstugorna i området köpa in ambulansen eller att samla in lika mycket pengar till.

I samråd med Tukee Nepal Samaj, vår systerorganisation, som var den som arbetade med projektet i Nepal, beslöt vi att be en av de närliggande sjukstugorna att ansöka om att köpa in ambulansen. Detta visade sig ta väldigt lång tid och trots många påstötningar hände ingenting. Tukee Nepal Samaj anade att någon villa ha pengar under bordet och stoppade det hela och då beslöt vi tillsammans att inställa hela projektet.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Att ställa in ett projekt svider – det är första gången Tuki Nepal tvingats göra det. Men ingen av våra organisationer är beredda på att betala mutor för att få våra projekt genomförda.

De pengar som finns på Tuki Nepals konto för ambulansinköp kommer istället att användas till tandläkarprojektet nästa år – efter överenskommelse med den större donatorn. Vi vet att ni var många som bidrog till ambulans projektet, men vi har tyvärr inte någon möjlighet att diskutera med er alla och har därför valt att överföra pengarna till tandvårdsprojektet.

Vi hoppas att ingen har något att erinra om detta beslut. Pengarna kommer hur som helst till stor nytta för skolbarnen i området och vi får hoppas att distriktsregeringen på sikt skaffar en ambulans till området.

Lära för livet

Jyamrungs nya skola är en lyckoträff i trippel. Fräscha lokaler. Ny rektor. Motiverade lärare och elever. Ändå skaver framtiden. Kommer Nepals landsbygd att överleva? Oron delas av en hel nation.

- Attention, clap, down!

Jyamrungs nya skola, klockan 09.30. Längs gräsplanen som nyss fyllts av en improviserad fotbollsmatch och grupper av fnittrande småflickor står barnen plötsligt uppställda i perfekta led. Lek och støj har hastigt bytts mot tyst koncentration. En liten flicka från klass åtta startar upp studiedagen genom gemensamma övningar. Uppvärmade gymnastik följs snart av kluriga gåtor och nyhetsquiz. Frågorna får snabbt rätta svar.

Ändå tycks knappast någon förvånad. Genom ett litet tempel står undervisningen under kunskaps-gudinnan Saraswatis beskydd.

Även själva studiemiljön är god med fina lokaler och motiverade lärare.

Nationalsången börjar varje skoldag

Flertalet studenter har bra eller till och med mycket bra betyg, säger nya rektorn Bhim Bahadur Dekal som tillträdde sin tjänst för knappt ett år sedan.

Lektionerna har just börjat. För några klasser sker undervisningen inomhus medan andra grupper av barn sitter ute i solen i små klungor och lyssnar koncentrerat till sina lärare och lärarinnor.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Tio steg räcker för att förflytta sig från enkla läsövningar och nepalesiskt skriftspråk till en djup-dykning i nationens historia. Varje lektion pågår i 45 minuter, därefter skiftas ämne.

- Allt fungerar väldigt bra! Men jag skulle gärna även se att vi kunde erbjuda stödundervisning och extra hjälp åt de få elever som halkat efter. I så fall krävs ytterligare ekonomiska medel, påpekar rektorn Bhim Bahadur Dakal (bilden).

I bakgrunden lurar även ett annat problem som är betydligt mer svårlöst och som i högsta grad också påverkar undervisningen i Jyamrung och andra bergsbyar. I allt högre utsträckning flyr nationens unga, landsbygden för arbete utomlands.

Idag står deras hemskickade pengar för ungefär 25 procent av nationens BNP. Enbart under 2022 lämnade en miljon nepaleser sitt hemland för utlandsarbete i främst Gulfstaterna, Indien, Malaysia och Sydkorea.

Även i Jyamrung märks rörelsen genom krympande elevunderlag. För närvarande har skolan 83 registrerade elever, 47 pojkar och 36 flickor. Tydligast är tappet bland de allra yngsta. Klass ett omfattar bara fem elever.

Ifall inte Nepals bergsbyar lyckas ordna alternativa försörjningsmöjligheter till det traditionella jordbruket, som plågas av klimatförändringar och sviktande skördar, är risken stor att trenden fortsätter ytterligare nedåt.

//Mikael Persson

TUKI NEPAL BEHÖVER FLER FADDRAR!!!

Det går inte lika lätt att samla in pengar till våra projekt i Nepal. I år är första året sedan starten 2004 som Tuki Nepal inte kunnat uppfylla det avtal vi har med Tukee Nepal Samaj, då det gäller sponsringen av skolelever.

Kostnaderna i Nepal har ökat, barnantalet som Tuki Nepal sponsrar har också ökat trots att vi de senaste åren bett Tukee Nepal att inte påbörja sponsring av fler skolbarn. Antalet faddrar här i Sverige har tyvärr också minskat. Vi har många faddrar som varit med sedan 2004 och det är förståeligt att några hoppar av efter hand för att sponsra andra angelägna projekt eller för att ekonomin blivit sämre och man har fått prioritera bort Nepal.

Nu måste Tukee Nepal Samaj minska antalet barn som sponsras men vi hoppas att det kommer att lösa sig med en naturlig avgång av klass 10-elever, så att inga barn får sin skolgång avbruten.

Vi kommer att rapportera mer om detta i nyhetsbrevet framöver.

HJÄLP oss gärna att hitta fler faddrar så att våra skolbarn kan avsluta sina utbildningar!

Fadderskap: 1500 kronor/ år eller 125:-/ månad

BG: 900-5042

SWISH: 123 900 5042

Rita, lågkastig dalit och lärarinna

Kastdiskriminering är förbjudet i Nepal. Ändå fångar det fortfarande en fjärdedel av nationens befolkning i utanförskap och fattigdom. I Jyamrung hjälper Tuki Nepal till att riva förtryckande barriärer.

I smedernas Kamigaon är allt som vanligt, men ändå inte. Ute i solen sitter Rita Bishow Karma Sunar med sin lilla dotter Isa och iakttar spänt hur familjens brunspräckliga höna lägger efterlängtade ägg. Liksom övriga människor i denna del av Jyamrung är hon lågkastig dalit och därmed förvisad till Nepals skuggsida.

Född kami betyder att Rita från och med livets start fjättrats vid en föreställning om henne som religiöst oren och mindre värd, vilket i regel också medför en ekonomisk och social återvändsgränd med få möjligheter att ta sig framåt.

Prövningarna för Rita har också varit många. För arton år sedan försvann hennes far i samband med en arbetsresa till Indien och har inte syns till sedan dess. Häromåret reste dessutom maken till Dubai för att arbeta i tärande ökenhetta och bidra till familjens försörjning. Rita, däremot, blev kvar i Jyamrung men har på sätt och vis ändå nått längst av dem alla.

Under århundradenas lopp har kastsystemets hierarkier format Nepal och mutats in nationens befolkning i strängt hållna fållor. En gång fast där, betydde fast för evighet utan möjligheter att ta sig vidare. Nästan en fjärdedel av landets invånare är lågkastiga daliter.

Daliterna i sin tur är uppdelade i subkast knutna till hantverk eller sysslor som anses rena, till exempel lädermakarna sarki, skräddarna damai och smederna kami.

Från och med 1963 har nepalesisk lag förbjudit alla former av kastdiskriminering. I mångt och mycket har ändå utanförskap och trakasserier av daliter fortsatt. Särskilt på landsbygden, långt ifrån huvudstaden Kathmandus politiska beslut och lagtexter.

Centrala mellanbergen Mahabharat, där Jymarung ligger, domineras av högkastiga bramminer och chetrier. Åtskilliga av områdets släkter och familjer följer alltjämt ortodoxa sedvänjor och värderingar.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Vikten av att bibehålla religiös renhet är central. Ur samma perspektiv betraktas daliter som orena, förvisade till byns skuggsida.

Under Nepals sentida historia har olika krafter försökt bryta ner barriärerna. Vid millennieskiftets blodiga inbördeskrig gick maoistgerillan ut i strid till löften om att krossa kasthierarkiernas orättvisor. Bortom monarkins avskaffande och införandet av parlamentarisk demokrati ökade trycket ytterligare.

Nationens daliter skulle äntligen ges en värdig position och betraktas som fullvärdiga samhällsmedborgare. Nepals nya konstitution från 2015 färgades också av den ambitionen och förskrev proportionell representation.

I fortsättningen skulle daliter företrädas av egna politiker som till antal matchade deras ställning som ett av nationens talrikaste folklager. I styret av varje ward, kommun, skulle dessutom minst en kvinnlig dalit ingå.

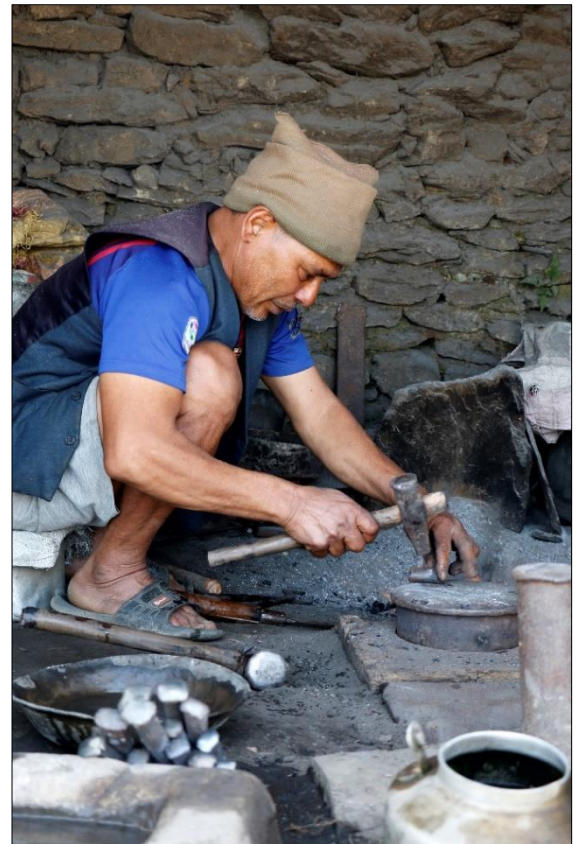
Riktigt så blev det inte. Organisationer som kämpar för daliters rättigheter hävdar att nationens politiska partier fortfarande drar sig för att släppa fram lågkastiga inom sina led. Allt sedan de nepalesiska partiernas födelse har rörelserna, oavsett politisk färg och sjtattering, dominerats av högkastiga braminer och chetrier.

Att behålla det maktmonopolet har i många fall varit mer angeläget än kraven på ökad jämlikhet och inkludering som kommunicerats utåt. Vägen framåt kompliceras ytterligare av att just välbesuttna braminer och chetrier i stor utsträckning är de som finansierar nationens kostsamma valrörelser och knappast är intresserade av en utveckling som försvagar deras egen ställning.

Så blev det som det blev. 2022 var bara sexton av det nepalesiska representanhusets 275 ledamöter daliter.

Mellan valen 2017 och 2022 minskade dessutom daliternas politiska inflytande på lokal nivå, vilket bland annat innebar att daliter helt saknade representation i flera wards, kommuner.

Jyamrung, däremot, står över lag som ett positivt exempel.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Juni 2023

Bara tre-fyra årtionden tillbaka riskerade byns kamier, sarkier och damaier i enstaka fall att bli slagna och trakasserade ifall de besökte braminers hem, tempel och téhus. Under de senaste årtiondena har situationen successivt förbättrats. Tuki Nepals långsiktiga arbete har haft betydande inverkan. Detsamma gäller lokala politiska krafter med en konsekvent agenda för att stoppa alla former av diskriminering.

Ändå fortsätter kastsystemets inbyggda orättvisor att göra sig påmind även här. Särskilt äldre generationer av djupt troende klamrar sig alltså fast vid vikten av att bevara släktens religiösa renhet, vilket till exempel leder till att högkastiga braminer och chetrier som gifter sig med lågkastiga daliter fortfarande löper stor risk att bli utstötta från både by och släkt. Även om yngre familjemedlemmar långt ifrån alltid delar de värderingarna, väljer många av dem ändå tystnad för att inte utmana familjeband och åldrande föräldrar.

Mot bakgrund av det mörkret står Rita Bishow Karma Sunar som ett tydligt ljus. Tuki Nepals sponsorprogram har möjliggjort hennes gymnasieutbildning. Nu, fem år senare, är hon själv lärarinna i Jyamrungs nya skola.

Under lektionerna undervisar hon såväl högkastiga braminer och chetriers barn som lågkastiga daliters söner och döttrar. Ytterligare en kollega till henne i byns lärarkår är dessutom dalit. Förhoppningsvis är det ett gott tecken på att djupare förändringar äntligen är på gång, att Ritas lilla dotter Isa under sin uppväxt kommer att bli behandlad och bemött med respekt och efter personliga kvaliteter i stället för vanföreställningar om att vissa av människor är orena och underlägsna.

//Mikael Persson

CHEPANG-SKOLAN I BYN DUMLING PÅBÖRJAS I HÖST

Skolan i Dumling är projekterad och kommer att börja byggas efter monsunen i augusti – september, för att förhoppningsvis vara färdig att ta i bruk i början av 2024. Finansieringen är ännu inte klar men vi har blivit lovade pengar från ett par olika håll och men behöver hjälp att få ihop pengar så att det räcker till att färdigställa skolan med vatten och en miljöriktig toalett.

Läs mer på:

<https://tukinepal.org/fundraiser/ny-skola-for-70-barn/>

BG: 900-5042

SWISH: 123 900 5042